

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cts. per tot Espanya

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

Les nostres intencions pacifistes no es poden pas negar

L'ONZE DE FEBRER

L'onze de febrer hauria d'ésser dia de moviment i d'acció pels republicans.

Ja ho és una mica d'acció aquesta data per a nosaltres.

Als nostres centres es menja, es parla, es fa un xic de míting, de gresca i de bugada.

—Què més voleu?—diran els caciquets de barriada, els presidents dels casinos de districte i circumscripció electoral.

Si que voldríem quelcom més per commemorar aquella república, que, per haver-la guanyat sense pena, ens la vàrem deixar perdre o prendre sense glòria.

Caldria quelcom menys gastat que la tradicional vetllada *necrològica* per a celebrar l'onze de febrer.

Però ja que no sabem fer res més que moure soroll de plats i llengües en dia tan senyalat, que això sigui fet amb sentiment, amb embció, amb dolor i tremolor d'ànima.

Que el que manca d'acció, el posem almenys d'intenció i d'enyorança.

Recollim-nos en nosaltres mateixos. Es, aquesta, hora de meditació i penediment. Pensem en el que som i en el que podríem ésser si no haguéssim viscut tan confiats, si no li haguéssim donat la meitat de la feina feta a l'enemic.

Pensem en el que podríem ésser encara, si sabéssim reaccionar degudament i treure'ns la son de les orelles.

Però no ho farem això, no ens espolsarem la son de les orelles.

Seguirem en el mateix estat de catalepsia de sempre, del que no sortirem més que per a celebrar algun míting, algun banquet, etc.

I d'aquesta faisó heroica commemorarem també en 1928 l'onze de febrer.

“Homme a femmes”

A la Gran Bretanya ha produït gros rebombori l'afer Gladstone.

Ja és sabut com al país dels “quakers” i dels puritans es paguen d'aparences.

Anglaterra és un poble de tartufes i de “cagots”.

Allí, fins al brètol més espitregat li donen tracte de cavaller i el títol de “gentleman”. Això sense perjudici de fuetejar-lo amb el gat de nou cues si cau en mans de la justícia.

En societat no es pot parlar del pederasta Oscar Wilde. Nomenar-lo o fer-ne menció és “shocking”.

També és de mal gust anar pel carrer troncant i agafant-se a la paret per no caure. Però a casa, gairebé tothom fa abús del “whisky” i agafa la mona.

Es comprendrà l'efecte que en un mitjà així de gent tan circumspecta, tan tocada i posada hauran fet les revelacions del capità Wright i les seves acusacions contra Gladstone.

De Gladstone havia dit lord Milner: —Gladstone governa a Anglaterra i a Gladstone el governa el seu harem.

Es allò mateix d'en Pericles: —Una criatura és la mestressa del món. El meu filllet petit fa el que vol de la meua dona. La meua dona fa el que vol de mi. Jo sóc l'amo d'Atenes. I Atenes és la capital del món. “Ergo”...

La dita de lord Milner sobre Gladstone havia semblat una “boutade”, una estridència o frase grossa dictada per l'odi de partit. Així ho sostenia la família de l'interessat.

Però el capità Wright acaba de posar les coses al seu lloc.

Gladstone, com quasi tots els seus compatriotes, tenia una moral per a sortir al carrer i una altra per anar per casa. Quan es treia l'americana i es posava la levita, canviava de moral.

No direm que fos un disbauxat, que s'emborratxés i fos detingut en mig del carrer per pegar a les dones.

Però sí que sembla provat que va tenir amors amb nombroses actrius — Laura Bell i Lyly Laughty, entre altres—i amb l'espia russa Olga Novikow.

De les relacions amb aquesta van sortir empréstits i tractats avantatjosos per al seu país. Ara bé. Aquestes xafarderies han de fer minvar l'estima que com a polític mereix Gladstone?

De cap manera. Aquestes debilitats sembla que humanitzin la seva figura gegantina.

Simpàtic Gladstone! Ell amava al seu país, però amava també a les dones. I dones, a qui havia d'estimar? I com hauria pogut ésser tan gran i tan liberal sense estimar-les?

Si les dones alegres serveixen per a fer als pobles menys feixuc el pes de l'autoritat, el jou de l'esclavatge i amansir les feres, benedides siguin!

ANGEL SAMBLANCAT.

“Els soviets”

Es un llibre d'en Josep M. Vilà, altament transcendental.

Després del d'en Josep Pla, és el que hem llegit més detingudament, per la faisó documentada en descriure la situació econòmica actual de Rússia i els progressos proporcionals, calculats estadísticament en números que canten i no fallen, que ha experimentat aquella formidable nació que serà l'encant del món seient.

Parla de les personalitats d'en Zinoviev i Lleó Trotski; de la reforma del Codi penal; de l'educació dels presos; del monopoli del comerç exterior; de la situació global, econòmica de Rússia sota tots els aspectes camperols i industrials; del comerç exterior i la política arancelària; de l'electrificació de Rússia. Resumeix la situació econòmica fins l'any 1926.

Exposa estudiosament la qualitat de la pro-

ducció; la situació material dels obrers; la política social; el problema dels desocupats; la plaga de la burocràcia; la higiene pública; l'alcoholisme; la nova llei sobre el matrimoni; la situació de la dona; l'ensenyança comunista; l'educació; l'ensenyança professional; el cooperativisme i la situació internacional.

Com que el llibre no està dictat per la passió de cap ortodòxia, ni menys de cap heterodòxia, és pel que ens agrada molt i el recomanem a tots els individus que, adhuc, es preocupen per aquestes qüestions sociològiques de preeminent interès.

Pel que es veu en l'esmentat llibre d'en Josep M. Vilà, els soviets es col·locaren en 1926, en el darrer any de reconstrucció. Essent així, que, actualment, ha arribat ja a la normalitat de preguerra de 1913, i en molts altres aspectes, han superat a la millor de les nacions capitalistes.

No hi ha com llegir-lo. Els números, com diem, són els que canten.

Avui, Rússia, s'ha avantposat a les nacions del burgesisme governamental.

Salvant el prisma àcrata, la devem estimar no combatre-la genèricament.

PERE SERRA.

La seguretat de la pau

Totes les coses tenen el color del cristall amb que hom mira, i per això amb el que nosaltres mirem ens dona una completa seguretat de pau arreu dels nostres continents.

Els noms de Locarno i Ginebra davant d'una propera pau, no obstant i això, no són res més que noms d'una més o menys vaguetat.

El cas és que mentre s'està discutint a Ginebra per un proxím desarmament precursor d'una pau més o menys sòlida, les nacions que tenen allà representació per a discutir i versar sobre aquest tema, s'estan armant fins a les dents, temeroses d'una forta escomesa d'un dia a altre d'alguna nació més temerària que ella mateixa.

Alemanya s'està preparant, o almenys preté fer-ho creure a les seves nacions, que miren de fit a fit a les seves accions, temeroses del seu perill de revenja.

Totes les nacions blasmes de la guerra, però totes augmenten la seva marina, l'aviació, l'artilleria, etc... i altres eines del ram de guerra, que maledia la gràcia que ens fan tals procediments, ja que sempre solament han servit per esboïmar carn de pobre.

No obstant i això, a Ginebra s'han entaulat debats per tal d'assegurar la pau, però ningú en queda convençut. De la guerra ençà, les ha pagades totes la vençuda Alemanya. Encara que en el tractat de Versalles s'escapessin els unglots i es tallessin les ales de l'àguila imperial prussiana, no per això s'ha esvaït la temença d'aquell poble saturat d'odi i venjança. Ara, però, Alemanya queda bon xic disculpada davant l'actuació del Govern de Moscou.

Els moscovites, sadollats d'afany d'alliberació dels pobles esclaus del capital i la burgesia, esporuguen les temeràries intencions de les potències occidentals d'abraonar-se unes contra les altres, àvides d'assaborir la guerra.

Les grans potències europees es deturen i temoregen davant la bomba fulminant de metralla que s'escamparia arreu d'Europa amb la potència destructora del Govern de Moscou. Totes les potències temen d'aixecar la llebre perquè un altre se n'aprofiti i es roseguen els punys de ràbia irats per tenir de retenir-se.

Té més força el Govern de Moscou davant la pau d'Europa, que totes les assemblees i tractats de Versalles, Locarno i Ginebra.

Si no fos aquesta por, aquest fantasma apocalíptic que amenaça constantment en cas d'haver-hi la més petita escomesa, ja s'haurien aixecat unes nacions contra les altres i la humanitat tornaria a quedar desangrada, trastornada i aturada fins que vingués un retornament de forces per a vindicar altra vegada les humiliacions dels vençuts.

L'espectre d'Orient serà la millor assegurança de la pau venidora, i distreure les ganes de lluitar als altres perquè prou mals de cap ve donant cada dia a totes les nacions, a totes les nacions de més o menys contrarietat a les seves idees.

La pau està consolidada amb aquesta por soviètica, i cada dia va agafant més fermesa la fusió d'aquestes idees divulgant-se a totes les nacions menys civilitzades, i que els soviets adaptaran les seves escoles del seu ideari, i a mesura que anirà augmentant el nombre de prosèlits, quedarà més refermada la pau.

Ara, durarà temps aquesta por i aquesta temença? Això són coses que avui no poden confirmar-se, però sí que la pau està assegurada per més temps del que molts es pensen. Ara si de cas la podran provocar amb les actuacions dels capitalistes.

L'ONCLE MATIES.

REVOLUCIONS

A Portugal altra volta hi ha hagut revolució.

Aquesta vegada sembla que no era cosa de joc, car s'han sublevat les tropes movent-se un fort enrenou tant a la ciutat de Porto com en altres varis llocs: han sonat escopetades, han roncant alguns canons i s'han fet nombroses víctimes de l'un i l'altre cantó.

Es de doldre ço que passa en un país tan formós. Per què posar-se no poden d'una vegada d'acord els republicans que puguen a governar la nació amb aquells que els hi donaren als comicis el seu vot?

Ara el general que mana, que era un famós capítost, s'empara de la república per a fer de dictador; l'"ordenó y mando" manega com un cabdill qualsevol d'aquells que per les muntanyes manaven una facció;

“Aquest l'envio al desterro, que em podria moure un vol; aquell d'allà i aquell altre els tindrè temps en presó; si un dintre casa m'esvera, illes tinc, que són un lloc d'on ningú pot escapar-se; jo vull la pau sobretot!”

Oh, el general pacifista, per què sou tan vidriós? “Perquè sé que ens amenaça la més negra reacció

i en defensar la república tinc posat el meu honor!” A ço els esquerrans contesten armant-li revolucions, car volen que la república sia digna del seu nom i no admeti dictadures ni vulgui persecucions com les que fa una tongada n'és Portugal camp d'acció.

Mentrestant, la bella terra de Camoens, sofreix l'assot de continuades revoltes militars, d'alteracions molt fortes de l'ordre públic, que tenen amb l'ail, al cor als lusitans, que voldrien que sa república fos com la de Suïssa, pura, que és el seu model millor.

A mi, però, que no em diguin que tantes revolucions en pocs dies dominades tinguin un basament fort. Per a mi hi ha alguna bruija, que és qui porta tot el joc perquè resulti impossible afiançar la situació, i fer al poble antipàtica per les moltes convulsions la sacsejada república rebuda amb gran il·lusió per les masses democràtiques i pels homes pensadors.

A Portugal altra volta hi ha hagut revolució... Ens caldrà, doncs, que ens remullin la barba, veient d'aprop com als veïns els afaiten?... Per ara, penso que no, que els barbers d'ací es contenten amb prendre'ns el pèl i prou.

FLOK.

L'homenaje a Ignasi Iglesias

Diumenge a mig dia es va celebrar al restaurant del Parc l'apat en honor d'Ignasi Iglesias.

Van seure a taula, entorn de l'autor d'"Els vells", més de tres cents cinquanta comensals.

Tot el nostre món literari era allí present o s'adherí a l'acte i assistí al mateix en esperit.

Oferí l'apat l'Ambrosi Carrión i brindaren en Santiago Rusiñol, Rovira i Virgili, l'Enric Borràs, en Joaquim Cabot, etc.

L'homenatjat donà les gràcies en un discurs ple de sinceritat i emoció.

Moviment revolucionari contra la dictadura a Portugal

A Portugal ha esclatat un moviment revolucionari.

No és un moviment revolucionari més, com diu la Premsa de dreta.

Quan escrivim aquestes ratlles, ignorem si a sublevació ha triomfat.

Però de què es tracta d'una acció subversiva seriosa, no hi ha cap dubte.

La rebel·lió s'ha incubat a Oporto i ha tingut caràcter militar i civil. Els conjurats es proposaven enderrocar la dictadura del general Carmona.

Els revolucionaris s'havien apoderat d'Oporto. Per sembrar el pànic, el Govern va fer bombardejar la ciutat, causant moltes baixes en la població i grans desperfectes i danys en els edificis.

No es sap en aquest moment si Lisboa secundarà el moviment o no.

D'això depèn el desenllaç del drama.

Encara que els revolucionaris siguin derrotats, la dictadura, al país veí, haurà rebut un cop de mort.

Els dolors humans

Després de cinc anys de guerra horrible, les multituds marxaven cap a ses llars cantant cançons de joia i de victòria i amb el cor rublert d'allegria de convençudes que estaven de què al finir-se la lluita havien ensorrat no sols a l'enemic comú, sinó que a l'imperialisme d'arreu de la terra, i que una nova Era de pau i d'Amor se'ls offeria sense mai més cap discòrdia entre germans.

La Humanitat tota, amb l'ànima transfigurada pel dolor i pels horrors de la més cruenta de les guerres, s'extremia de joia, i fou amb veritable emoció que s'interessà per l'èxit de la Conferència de la Pau, reunida a Versalles, on, en mig de vençuts i vencedors, Woodrow Wilson pugnava per a exposar la seva meravellosa doctrina de pau continguda en els seus cèlebres catorze punts.

Mai més hi hauria guerres; els culpables de la que estaven estipulant-ne la Pau, serien jutjats i castigats per l'estigma mundial. Es fundaria una Societat de Nacions per dirimir els conflictes internacionals per mitjà de l'arbitratge; es desmobilitzarien els nombrosos exèrcits en peu de guerra, i poc a poc s'aniria al desarmament de totes les nacions del món per a acabar d'una vegada amb l'obra dels odis i realitzar de fet la Pau i la Fraternitat Universal.

Més, vanes il·lusions! Somnis daurats que no foren realitat!

Aquells membres de la Conferència de Versalles que amb fogosos discursos pretenien abolir les guerres, foren els primers en tergiversar l'ordre de les coses de tal manera que, espantats davant l'alcanç de la seva obra, es cuidaren prompte de tirar-hi terra i tractar de boig a Wilson, que, desenganyat i avorrit, morí poc després maleïnt als que no el sabien comprendre.

I heus ací que quan les multituds d'arreu del món es donaren compte de què havien estat enganyades, que els milions i milions de morts que omplien els camps de batalla i els rius de sang humana que empapaven la terra no havien servit per a res, i que sols l'ambició i la rapinya eren el mòbil de grans i petits, se'ls hi encengueren les sang i una onada d'ira somogué llurs sentiments mig apagats pels sofriments de la guerra.

La Humanitat decepcionada una vegada més en les seves il·lusions i esperances, sofrí en aquells dies un canvi radical; davant la farsa que estaven representant els polítics en la conferència de la Pau, li caigué la bena dels ulls que tan hàbilment li col·locaren els governants, i d'una mirada compregué ràpidament l'horrible tragèdia que pesava damunt del seu front. Amb l'ànima dolorida veié la monstruositat que en un moment de follia cometeren els seus homes en els camps de batalla per uns ideals abstractes, i arrepenida pugna per esborrar de la seva ment la taca afrosa i regenerar-se dels horrors que inconscientment havia comès.

I fou llavors quan la Humanitat tota cridà alhora el “Jo acuso”, i alçant iradament els punys amb traïts de dolor s'abandonà a les follies del terror.

Els dolors soferts per la Humanitat, en un moment donat es desbordaren en impetuós torrent.

Més, ah!, que allò sols era una follia passatgera, i quan les multituds deixaren el camp lliure, altra volta els agents de l'opressió tornaren a les seves barrabassades.

I altra volta la Humanitat, com el “Jueu errant” de la llegenda tornà al seu captiveri en les dècades d'esclavitud, apurant gota a gota l'amarg calze dels dolors i les injustícies, fins que redimida i transfigurada pel dolor i el sofriment, vingui el dia de l'Apocalipsi, en què una pluja de foc la redimirà per sempre més.

SALVADOR MAJO.

EL PRESENT NUMERO HA

ESTAT VISAT PER LA

CENSURA GOVERNATIVA

Per a l'Ignasi Iglesias

Parlàvem l'altre dia uns amics de la conve- niència d'ofèrir-li a Ignasi Iglesias, un home- natge en la barriada de Sant Andreu.

Res més just pot fer-se tractant-se d'un home que escrit per al poble obrer i essent aquesta la barriada obrera més indicada, car l'ha vist néixer, créixer i albirar la vellesa, i d'on ha tret el suc espiritual per a les seves grans obres.

Si el correspondre és un deure, devem de- mostrar que sabem fer-ho. Hem de desfer la llegenda de que l'obrer és un desagratit. De- mostrem que l'obrer sap distingir a qui el vol bé de qui el vol malament; que no sent el mateix menyspreu per a tots; que sap amar a qui viu i es sacrifica per a ell.

Essent Ignasi Iglesias qui ha espremut el seu cervell per a fer bellugar a l'escena totes les virtuts que ornem al poble baix, aquest mos- trarà son cor el dia de l'homenatge que es farà a l'autor d'"El cor del poble".

Un que tot li està bé

Anant un vespre cap a casa, a sopar, vareig passar per davant d'un lloc on venien casta- nyes, més ben dit, d'una castanyera; però tam- poc era castayera, que era castanyer, i vaig pensar: "Deixa'm comprar un ralet de casta- nyes i faràs contenta a la dona."

Tal pensat, tal fet. I mentre el castanyer comptava les castanyes, es presenta un senyor tot de pressa i, sense badar boca, llança sobre les castanyes una moneda de cinc cèntims i agafa un grapat d'aquella mercaderia. Però el castanyer, que no era tonto, li digué:

—Ep, aturis; no corri tant; sóc jo qui les hi he de donar; no és vostè que les té de pre- dre, així com així, tan fresquet!

El senyor es va sentir molestat i li con- testà:

—Ara no les vull, ja us les podeu quedar! I el castanyer, mig empipat, li diu:

—Faci el favor de tornar a agafar les matei- xes castanyes, no vull que vingui un altre i s'emporti el que vostè ha malmès; que, des- prés de tot, em tindria de donar les gràcies, perquè el que he fet ha estat donar-li una petita lligó i prou; no en parlem més, i si vol un bon consell, vagi a l'Ateneu, que és fàcil que encara hi arribi a temps.

I jo, el del ralet de castanyes, vareig dir-me per mi: "Mira, m'agrada aquest castanyer, es coneix que en sap d'anar pel món."

PIRINIU.

Anècdota d'en Coll i Vehi

L ERUDIT doctor Josep Coll i Vehí, que amb Milà i Fontanals, Llorens i Bar- ba, Pau Piferrer, Rubió i Ors, Ma- rian Aguiló i altres honoraren, el segle pas- sat a Catalunya, les ciències literàries, una vegada es féu fer un bust per un escultor que certament, no era cap gran artista. L'obra sortí una cosa que deixà molt que desitjar com a semblança i com a art.

En Coll i Vehí, en veure'l acabat, quedà esglaiat. Què en faria d'allò? Però l'època de la confecció de l'obra coincidia amb el temps d'organització de les sales de la Uni- versitat que hi ha a la Plaça del mateix nom. En Coll i Vehí era director de l'Insti- tut i cregué trobar una bona manera de desempallegar-se de l'obra.

Als salons del Rectorat i a la Biblioteca de la Universitat, s'hi collocava una galeria de professors. En Coll i Vehí oferí el bust a la Universitat, on encara hi és avui.

D'aquesta manera es desfèu del bust, fou mereixedor d'agraïment per part de la Uni- versitat i l'escultor quedà tot content del destí de la seva obra.

Conferència d'Aragay

A l'"Ateneu Enciclopèdic Popular" donà, di- marts a la nit, una conferència el secretari de la "Unió de Rabassaires" Amadeu Aragay.

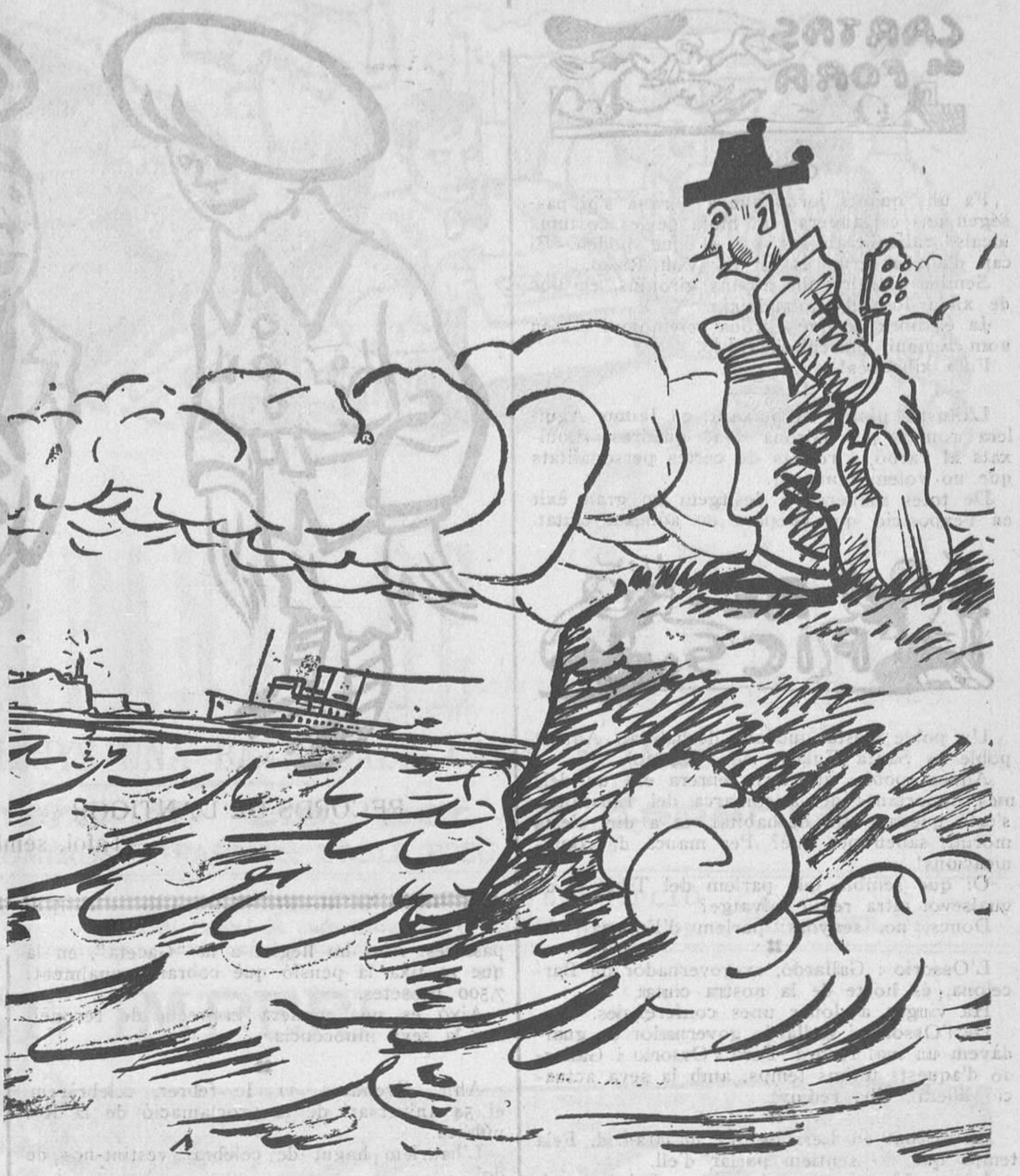
"La ciutat i el camp" fou el tema desenrot- llat i tractat de paraula eloqüentment pel nos- tre amic.

Parlà Aragay de la manca de fraternitat i compenetració que existeix entre el conreador de la terra i el treballador de la ciutat i dels mals que d'això se'n desprenen.

Explicà els esforços que fa la "Unió de Ra- bassaires" per a educar al pagès i apropar per una col·laboració idealista les susdites forces.

I acabà fent una crida als que a la ciutat treballen per a que estíem com es mereixen als que ens donen el pa, el vi i els fruits de la terra.

El nombrós públic que escoltà embadalit la disertació de l'Aragay, tributà a aquest, al fi- nal de la mateixa, una sorollosa ovació.

FILOSOFIA MOLT BARATA

— Amb tanta aigua jo, francament, crec que no podem anar bé

UN TROS DE PAPER

aquells se retiran. La operació de matar porch està del tot terminada.

He dit malament, encara li queda a donya Rita, ab dolor de la seu cor, lo que fer de arreglar los presuts ab los que se ni va la quarta part del lloso, fer la val moria, salar la cansalada, etc, etc

Dos dias despres passa bozita, acondiciona gibrells y ganivets y s'acaba lo trelech quant han terminat tres dias, que per alicuna roba se deu dir, tres dias com la mort del porch

BLAY MARGADAS

AL CARNESTOLLAS

Sapiga, Bon Carnestollas, de part de "Un tros de paper" que sempre en la relació hi ha un puestu vuit per vostè.

Vagi allí, perquè desitjo que la fem petà un sique, donchs de vostè n han contadas de crepas... que m'he fet creus!

Dig-me aquest any, mes que la altres se diu Carnestollas: ¿perquè? ¿Es perquè es cap lo nautó? ¿Vai li pregunta cap preut?

¿Que vol dir que lo treeste nes surt molt mes barate? ¿Passi per la redolació y a n' allí ho disputarém?

¿Com es que en lo seu regnat, dich, mentras regna, permet que, siga en la Mascaria, ó Margarita, ó Liceo, tot hom ab lo vel posat trequi a la vergonya i ve!

Vostè es causa de discórdias entre maris y mullers, vostè es causa de disputas entre promesa y promes perquè a n' ell n han comptat d' ella, ó a n' ella n han comptat d' ell, y los resultats dels compes, no son resultats prou nets.

¿Que potser es, Carnestollas, advocat, y busca clients? Sino, ¿perquè mou bronquias?

Ara expliqui-me: ¿a que ve un esbronch que vaig sentir que donaba a un senyor vell una ab veint de complea y escut ab barras y creus?

—Perquè, li deya ab veu prima, quant volian matà a aquell, tot hom clamaba peró, y tu deyas: "mori! es llei!"

Figui, ¿perquè permetia, Carnestollas ohi burllet, posar un senyó ca burllet, que n' l' hagués vist, pobret, grech, guantant per tots cantons, ab lo barre al claret, ab lo coll del palto aliat, amagantse de la gent?

No sé que volia dir aquell esbronch, però sé que l' bon senyó m' va fer pena, y, home, ab rabó, ¿que som nens?

També dittem que ha sembrat ¿sembrar ara? ¿quin pagat? ¿esperansa en molts cors, que com las flors d' atollier se n' irán a ca n' Platanos per poch que cambi y temps, ¿Quinas ganas? ¿quinas ganas de ser malhet que n'?

¿Sab, de tot lo que n' resulto? que la gent va formant feix, l' un per colls, l' altre per naps, com avans ja ningú li reb; l' esparlianyer fa esparlianyas, y ven drogas l' alroguer, y l' Bora, ja no es aquell Bora que li feya tant festeigs, ni l' Canonje lo Canonje lo generalissim seu.

lo, comprench un xich las cosas, haig de fer com los demés... y... vamos... estare alegre en l' enterro de vostè.

PAC BUENEGAS

LO RECADO.

Encara que no sabré ferho ab la gracia ab que me l' van contar; escolten un cuento.

Van arribar una companyia de miquelets a un poble, a las deu de la nit, y un d' ells, se va allotjar en una casa, abont hi havia, un amo bonatxas, una filla seva, jove, guapa y rodovena, y un bordegas de deu a onze anys; surrut, ab los cabells que li surtian cunsi de damunt las sellas, y mirant a terra sempre que parlava.

Lo miquelet satisfet de la amabilitat ab que se l' havia rebut al entrar, va dir que no fessin cumpliments, que li diguessin abont era lo lli, perquè estava cansat, y que per sopar li fessin qualsevol cosa.

—Quin greu me sap que no trova sense re a casa! —Ca home cat fogi d' aquí... qualsevol cosa! ¿Tenen ou?

—Sí. —Donchs fassintme una truya ó un parell d' ous ferrats. —Noya festolhi.

—Me sap greu, que vostè ja s' ficaban al lli! —Res d' així home! Ja veurà... ¿Vol anar al seu cuarto mentrestant? —Lo miquelet contestà que sí, y l' amo, fentlo seguir, lo instalà en un petit quartet, abont hi havia dos ó tres cadiras, un catre apunt de rebre, una taula cuberta ab un cobrellit de rovell y un cuadro de la Magestat de Caldas. —Aquí té l' llum—digué l' amo, penjanlo, perquè era de cunya, en lo march del cuadro—y si a la nit se li oferis res, ja avisarà.

L' amo sen anà al dir aixó, deixant la porta oberta y lo miquelet un cop se vegé sol, començà a traurer tots los trastos que l' embressavan y a despullarse fina que va quedar en cos de camias.

Al trovarse així, s' assentà, y s' estava troyent las espardeyas quant passà per davant de la porta y portant també un llum de cunya en la mà, una noya, quina noya! Lo miquelet se va quedar ab una mà a las vetas y los ulls que semblava que li volguessin eixir del cap per anar a seguiria.

La noya al passar digué: Bona nit, y deixa anar una mita rialleta y una mirada a lo miquelet, que aquest estava per tornar-se a lligar l' espardeya que ja tenia fora, y anar a dir-li a n' ella que allò no podia quedar d' aquella manera. Però, va pensar que no li estaria bé despres de fer tan poch que havia arribat a la casa.

No obstant; ell no se la podia traurer del cap. La noya es clar que era la filla de l' amo... aquella que li havia fet lo separ... Però allò d' haveria vist passar com una visió per davant de la porta...

L' dret modo que ell l' havia vist! No s' podia desmar res mes locitant. Cabell negre y una cua penjant; roja com si estés acalorada; un mocador de pits lirat de qualsevol modo sobre las espallias... ¿Aquella ulls que semblava que l' hi espardeyas! Y aquells llabris de foch que deixavan veurer per una esclera unas dents com de ralets!

Però sobre tot aquella mirada! Lo miquelet estava pensant en tot aixó, quant entra lo

bordegas ab un toballó, un ganivet, pa, vi, y un plat ab un parell d' ous ferrats.

Lo miquelet para la taula ab tots aquets trastos, y, quant ja va estar llest, sens dapte per recorreure sol ab lo pensament que l' dominava.—Bueno noy!—va dir a lo xicot—ja pots anarten y bon miqu.

Lo xicot ab lo cap baix se va quedar allí y quant lo miquelet ventelló li va repetir que sen podia anar.

—Es que la noya germana m' ha dit que li digués una cosa—contestà, sense deixar de mirar a terra.

Ja poden pensar lo miquelet al sentir aixó si se, va alxerubir.

Deu sap las il·lusions que ja s' va ormar; ell a pesar de tenir trenta y tant, anys encara era quapot; ella segons havia sentit dormia en lo cuarto del xicot.

Lo miquelet tallaba lo tros de pa en forma de melindros com per sucuar en lo rovell, y al sentir lo recado del xicot, s' alsa, l' agafa, se torna a assentar, y posantse entre les genolls y dantli un tros de pa sucat ab ou diu:—Vamos digas lo recado que l' ha donat la seva germana.

Lo xicot se va acabar la sucada, lo miquelet esperava la resposta y veient que no la obtenia al últim digué: —¿Dius que la seva germana l' ha donat un recado?

—Sí senyor. —Vaya, vaya, quin xicot mes trompa! ¿Quin llibro passas?

—Cap. —Ja s' coneix. Vamos, digas, digas quin es aquest recado.

Lo xicot ab los ulls fixos en los ous ferrats deixà anar un suspir y en flich de contestar a la pregunta que se li feya.

—Mes ou.—Digue sense apartar la vista de terra. —¿Ahí y vols mes ou? Vamos te y n' hi donat un altre sucada.

Lo miquelet a pesar de la gana que tenia no tastava res; la ansieta ab que esperava la resposta, l' havia fet olvidar de tot.

Ell pensava:—Ella ha passat, m' ha donat una mirada festime mita rialleta, se n' ha entrat al seu cuarto y ara m' envia l' noy...

—Vaya un xicot mes maco! ¿Que tal, l' agrada l' ou?

—Sí senyor.—Sempre mirant a terra. —Vamos donchs digam lo que s' ha dit la seva germana.

—Mes ou! —Vamos té, y n' hi dona un altre sucada.

Lo xicot se la va acabar. ¿Ahí pensó lo miquelet, ara sabrem lo recado.

Lo xicot se va acabar la sucada y quant ja lo miquelet veia surtir la ansiada resposta per los seus llabris...

—Mes ou, tornà a dir lo xicot. —Lo miquelet contrariat n' hi donat un altre sucada, y així n' hi va anar donant fins que habentse acabat los ous va pensar!

—Vamos; are que ja deu estar ben fero m' no dirá. —Vamos noy digas que l' ha dit la seva germana. —M ha dit... que lo sopar val vint y tres quartos.

CONSELLS BONS Y BARATOS.

- Si vols conservar sempre un duro no l' canbis mai. —Si vols tenir amichs, omplat las butxacas y casat ab dona guapa. —Si no vols caurer de cavall, no montis en la vida. —Si vols que t' tinguin per sabí, calla sempre y no escriquis res. —Si vols lliurar-te de las persecucions de la justicia, busca que t' fassin battle. —Si vols tenir entrada de bamba al teatro Principal, digas que las companyias son bonas y alaba a tortij a dret.

De aqui set anys no hi haurà a Barcelona sino gent de carrera, de modo que tindréu trebals per trobar algun artes. Ho dittem perquè segons lo número d' estudiantis que paseja per carrers tot hom deu ser estudiant.

GIRONA

Fa uns quants jorns que a Girona s'hi passeggen uns estrangers fent mofa de les costums locals, ridiculitzant-les tot el que poden. El cap d'aquest grup és un tal Von Rizzo. Sembla estrany que alguns gironins, en lloc de xiular-los, els aplaudixin.
Ja és hora de que Girona reivindicui el seu nom femení, masculinitzant-lo.
Fora xibeques!

L'il·lustre pintor i dibuixant, en Jaume Aguilera roman per Girona fent quadros, dibuixats al carbó, i retrats de certes personalitats que no volemomenar.
De totes maneres li desitgem un gran èxit en l'exposició que prepara en aquesta ciutat.

Un poble s'està quedant deshabitad. Aquest poble és Santa Eulària de Puigoriol.
Aquest poble, que anys enrera era un dels més importants de la comarca del Lluçanès, s'està quedant ara deshabitad, és a dir: s'està morint, sabeu per què? Per manca de comunicacions!
Oí que sembla que parlem del Tibet o de qualsevol altra regió salvatge?
Doncs, no, senyors: parlem d'Europa!

L'Ossorio i Gallardo, ex-governador de Barcelona, és hoste de la nostra ciutat.
Ha vingut a donar unes conferències.
De l'Ossorio i Gallardo governador en guardem un mal record. Però l'Ossorio i Gallardo d'aquests últims temps, amb la seva actuació liberal, s'ha redimit.
Ha arribat en Lerroux. Ve de Madrid. Feia temps que no sentíem parlar d'ell.
Ara sembla que ve amb grans propòsits, amb grans propòsits de no fer res.
Com sempre.
L'ex-ministre Santiago Alba, al que s'havia acusat de crims seriosos, ha passat a classes

RECORDS DE L'ANTIGOR

—Tafoi, sembles l'avi quan anava amb en Savalls

passives. Així ho llegim a la "Gaceta", en la que es fixa la pensió que cobrarà anualment: 7.500 pessetes.
Això és una manera indirecta de reconèixer la seva innocència.
Ahir, divendres, 11 de febrer, celebrarem el 54 aniversari de la proclamació de la República.
L'hauríem hagut de celebrar vestint-nos de dol.
Els que han de dir la última i decisiva paraula sobre la Plaça de Catalunya, no la diuen.
Per què?
Molt senzill: perquè no hi entenen pilota.

A Barcelona es segueix venent cocaïna a tort i a dret.
Estem molt civilitzats!
Molt!
A Ricciotti Garibaldi no el volen enlloc. De tot arreu el treuen a marxos dobles.
A tot arreu li tanquen la porta.
Es el que es treu de servir a Mussolini.
I ara que parlem de Ricciotti, aquest Garibaldi adulterat.
Ja hem dit que no el volen enlloc.
Ja sabem a on anirà a parar

A Portugal hi ha revolució. Però també hi ha República.
I amb República tots els mal són bons.
Un savi nordamericà ha inventat el cinema parlant.
No ens mancava més que això! Ja prou amonós és mut, ara, dotat de veu, no es podrà resistir!
Itàlia i Anglaterra es disposen a intervenir en la qüestió xinesa Pobres xinos! Si que estan ben arreglats!
I no ho diem pas pels italians, que quan la gran guerra demostraren que servien per a bé poca cosa.
En canvi: els "anglesos" ja són altra cosa!
En nom de la higiene i la moral, o millor dit, amb aquests pretextes, s'està procedint a l'enderrocament de les barraques dels voltants de la ciutat.
Si a la higiene i la moral s'hagués d'atendre, s'haurien de destruir vuit, almenys, dels deu districtes de Barcelona.
Ha estat confirmada la sentència que condemna a Maurras a un any de presó per la carta que envià al ministre M. Schramek.
Desgraciadament, hom li aplica el benefici de la condemna condicional i no complirà la pena.
Mussolini ha ofert als anglesos el seu ajut per a lluitar contra els xinos.
Els anglesos l'han rebutjat sense pensar-s'hi gaire.
Es veu que han dit:
—A la Xina i a tot arreu, més val anar sol que mal acompanyat.
A tots els centres i casinos republicans de Barcelona hom ha celebrat amb mitings i àpats l'onze de febrer.
Mentre poguem anar "jalant" i fent discursos, raí!
Ha passat desapercebut l'aniversari de la mort d'en Costa.
El lleó de Graus no deixà cadells.
Un general nordamericà que ha fet un viatge per Europa, diu que totes les nacions odiem als Estats Units, menys Espanya.
Ací no els tenim odi perquè els menyspreem.

Imprenta La Campana i L'Esquella, Oim, 8, Barcelona

CIN TROS DE PAPER.

LO CABELLER DE LA GUINEU ARGENTADA.
ROMANS CABALLERESCH
DEDICAT AL PAPA

Abont va lo bon caballer,
lo de l'espuela de plata,
ab lo casco sens plomall,
ab la visera cajada,
ab las manoplas de guerra,
cubert de cota de maila,
ab la massa y embossat
ab la capellina blanca?

Abont aneu bon caballer?
Per ventura gent de fanda
assola los nostres valis,
atravessa las montanyas?
Per ventura altre Almanzor
ab sa vil host musulmana
intenta posarnos sili
al peu de nostras murallas,
volguent que las majas llunas
deslustrin las rojas barbas?

Sereu paladi, tal volta,
de una noble y rica dama
que u lo judici de Deu
de provar son honra tracta?
Ha sonat la nova botlla
que nos crida a la crebuda?
Aneu en algun torseig
a provar que vostra llansa
n'es digna del caballer
de la Guineu argentada?
Digamos donchs abont aneu?
Digamos donchs que s' prepara?
Que os obliga a anar armat?
Que os fa vestir la corassa?
Perque heu deixat lo plomall
y porreu guerra marxar?
Abont aneu, digueu, abont
ab rica espuela de plata?
Abont aneu, caballer brau,
si no aneu a la batalla?
Abont aneu, bon caballer,
cubert de ferros y ab armas?
—Me n vaig cap Al Gardan
a balla una Americana.

Deu Vós DELS FRANCES.

altres poblacions mitio tan delicat pensament, que al mateix temps que honra a los morts, parla molt alt en favor de los pobles que los vege naixer.

Las seccions catalanas no s' cansan de treballar. Mentres la Gata se prepara per Los heroes y grandezas per la que se estrocaran decoracions, vestuaris, armaduras, cascos y armas, que está treballant lo reparat estracista senyor Oms pera que lo aparato siga digne de la obra, segons opinió de los que la han llegida, la secció catalana del teatro Roma anuncia la comedia *La mujer que fa per casa, y Qui el cel escup...*, que contem agradarán. ¿Y dihen que l' català es mori? ¡Ara veig! ¡Que mes fan los vius?

CANTARELLAS.

La gent me diu Marieta
que per mi tens molt mal cor;
y jo me m' armino a creurar
que no l tens dolent ni bo.

Si no vols noya que t miri,
pòstem sempre detras,
y de segur que allavoras
los meus ulls no t mirarán.

Ma mare, diu que 's vistosa
perque conta que la ben feta.
Per poder creure a ta mare
de primó ho voldria veure.

Te vaig veure tot fen puntas
y lo juro ab bona fé
vaig envajarne la ditxa
de poder ser cuxinet.

Perque *La Gaceta universal* donaba l seu parer sobre la companyia del Teatro Principal, l' empresa d' aquest va quedar que s' poses lo numero del periódic dintre un quadre en un dels corredors del teatro, ab un manuscrit que deya que aquell seminar no tenia entrada franca.

Ab això l' empresa ha donat un medi pera coexistir quins son los periódichs que tenen entrada a dit teatro, y quins no. Si lo periódic diu bé de las companyias de allá, le entrada y asiento de mossa; si n' diu mal, espasa que sigui ab rabó, es que no hi té entrada gratis; per anarhi, se té de pagar la butxaca.

Felicitem cordialment a dita empresa, per aquesta aoruna que ha donat al públich. Ara ja ho sabem; si algun diari parla bé de la companyia del Teatro Principal, no es que aquesta sigui bona, es que l diari entra pel teatro com *D. Pedro por su calle*, gastant no mes, que las solas de las sabatas.

També felicitem a *La Gaceta universal*, per haber sigui dit la causa de que la empresa de Sta. Creu s' esplicques tan clar.

Devant del públich, fora embuta: es lo mes ben pensat, dega de nostres coliseos.

En to hall del Liceo del dia tres, hi habian uns disfresats de ballarés, que feyan molt bon efecte. ¡A' s' costia que eran los lals *uns bons poliatres*!

Ua deya, canal de veurer com anaban las cosas de la seva patria.—Erich tant aburrí, que donaria quantsevol cosa per canviar de nacionalitat.

—Aixó ray, digue un que l' escoltala.—Donam quatre duros y l' fagó sagido.

Procurin veurer l' *Album humoristich del carnaval de 1906* magníficament executat per lo jove pintor que s' disfressa ab lo alias de *Petroquin* y escollar, mes que tot, la explicació que de la obra fa lo Sr. Dupino.

Los dos celebres personatges van acompanyats del senyor Quim que los guia: Res mes ben acabat que las tres caricaturas, retrato de los tres seudonims animada. Asegurem que tots quans puguin lograr veurer la mencionada producció, passaran un rato feis. Al propi temps repartián un prospecte que deuen procurar-se:

SIMILS.

¿En que se sembla un llus a una rosa?
—En que tenen espinas.
¿Y los rosaris a las cordas del pou?
—En que se encadenan.
¿Y un sarao de nit a un barco?
—En que hi ha velas.
¿Y un cómic vell a un banquer?
—En que té caudal.
¿Y un gos de casa a un gos polsa?
—En que 's dos ensuman.
¿Y los autors dramátichs a los embaxadors?
—En que fan comedias.

XARADA.

Qui mes bó, qui mes dolent
tot lo mon té ma primera
no viurís siquiers
sens ell un peti moment.
Tots vuldrán que sepa
es diguesis, qu' es parala
mes bona que rica taula,
que diners y que corona.
Peti moble formars
ab segons tras primers,
y la segona y tercera
en la taula empleyará.
Nom antich, biblic, hebreu,
segons ab la quarta fa;
y el pagés y l' hortolá:
al revés se fan arreu.
Lo men tot es d' ebanista,
y si'l pois eadriar,
dende avuy ja pots pasar
per un hábil xaradista.

Solució a la xarada anterior.
CATALANA.

Solució al geroglífich anterior.
Pansa bon per bestia grossa.

GEROGLÍFICH.

La solució s' darà en lo número que vé.
Ara disimulós.

E. R.—Casimiro Miralles.
Barcelona: Imprenta de La Campana, Carre del Arch del Teatro, entre ls num. 21 y 23.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
Carre del Arch del Teatro
entre ls num. 21 y 23.

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ.
LIBRERIA ESPAÑOLA

I. LOPEZ, EDITOR.
Carre Imp. 26, y Ronda del Wiy, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

BARCELONA
Al mes . . . . . 4 rs.

FORA DE BARCELONA,
Trimestre . . . . . 12 rs.

SURTIRÁ UN COP CADA SEMMANA.
(no deu ve)

LA SUSCRIPCIÓ COMENSA SEMPRE
lo 1 de cada mes

UN TROS DE PAPER.

UNA MORT!

Perdoneu si avuy vaig a parlaros de un assumpte terrible.

Las circunstancias m' hi han portat y debem acatar las circunstancias.

Quant se va a un sarao, es consecuencia natural sentir musica alegre que fa bellugar las camas a son compass. Anim nostre rostro, acudis las riallas a los llavis y tots aquells prechis que nos determinan a abressarnos ab una mionosa, s' dar voltas ab aquella hojeria autorisada, que o diuen lall.

Avuy que l' assumpte, sento tenir dirho, pero que hi farem, mal camí passat depressa; avuy que l' assumpte es de mort, no vos admiri contemplar sang, m' embres decuartisats qui encara baten, mutilacions horrosas; en la carnada bestial y tot portat al refitament mes gran de la malalt, a la perfecció de lo terrible.

La causa vos la dire ab pocas paraulas per lo cas de que no la hagueu endevmada.

(Se mala porch)

Donya Rita que es dona molt de sa casa y don Gervasi home molt de la sua dona, insequint la inveterada, económica y sabia costum que venen observant desde que s' van unir ab sant matrimoni, que contan que fou per l' any de las bombas, mata mitij trossos, sols que s' queda tot lo sagi, y un pernil que s' conserva per endurase a la terra.

Diguin lo que vulguin, senyora Tuyas; lo trossos es lo ben estar de la casa; jo no m' canso de repetirho a n' en Gervasi.—Diu donya Rita mentres para taula ab unas estovalas de estopa teixidas expressament per aquesta sanguinariya festivitat.

—Jo ho pot dir, donya Rita. Tenint trossos se té la carnisseria a casa, y ara ab lo preu a que s' han postat los carxuros, es cosa de no poder menjar.

—Calli, dona, que no se abont anirem a parar: tot ve los 'a la cara; l' oli sobre tot es cosa que esgarifa.

—Y abont me deixa lo carbó y la gallina y tot?
—D' aixó sap quin té la culpa? los reveadores. Agabellan tot lo de la plassa, fan vaca ab las marmanyeras y qui ho para es lo comprador Yregui, que aixó es l' evangelí, fins las cols s' arribanab.

—Que m' dirá pobre de mi! Ah!, de un vell que no era com el puuy, me van contar quatre quartos, dich, a menos que la criada no sises.

—També podria ser, perquè avuy no hi ha de qui fiar.

—Ara que m' conte: mire; jo aguento la Pepa ab tot lo seu geni, perquè es fiada... aixó si, ab set anys que está a casa, no li he noiat lo mes minim, pero per lo demés, haiti-llera, lohada... pero aixó de ser fiada, me fa tenir paciencia.

—Y fa bé, cregui.

La entrada de la Pepa que anuncia lo arribu del carro portador de la mitja victima, posa fi a eixa conversa. Derretera la Pepa entre la nebulosa de donya Rita, una amiga del seu temps y la Lluisa, que es una criada que varen tenir catorce anys y que s' va casar a la casa ab lo fuster del costat. Cada una d' aquestas donas se plantifican lo seu gran devotament, s' arman del seu ganivet, se possessionen del seu tallador y en tant que la mocadera fa la distribució de las carns magres per las Minyonissas, lo blanc y grailós per las butifarras de sang, y las mitjanes per las blancas y demés, donya Rita y sa nebulosa que s' desmayan durant l' any de veurer una rata ó de sentir malar un ánech, que no obstant en aquets días tenen un valor antropofích, descarcan los llomillos y costellas deixant l' os pelat. Feitas totas aquestas operacions que son bastans per fer caurer en bassa al home de més valor, parán las conversas, y no sentiran altre cosa que lo sanguinariu xarigar dels ganivets trinxant la caru.

—Com va aixó?—diu lo senyor Gervasi que es bastant fresca.

—Sab, diu la mocadera—que aquesta bestia es molt grossa?

—Cent y deu. Respon lo marit.

—Se ha progressat molt en lo art de criar porchs, asya-deix donya Tuyas.

—Diguimho a mi que no fog altre cosa.

—Y digas, Gervasi, que no hi vols donar un cop de ma!—Li pregunta la seva dona.

—Ab la condició de que me n' fassis d' ouy y de arrós.

Y nostre home se plantifica un devantall, s' arma de mitja lluna y comensa a picar y repicar ab mes afició que un escolta a missa. A tot aixó no faltan las juguescas de la nebulosa ab la Rita sobre quins trinxará mes; las recetas per fer lo fetxa ab romesco; lo modo de conservar la salmorra, fer los torrisos y las llanguisssas de Vich fins que veureu testels.

Tots com si estessin a famulit esperan aquet moment per menjar una forquillada de carn, servida en un plat de pisa de Valencia y ab cultera de fusta, no perquè en la casa no hi hagia de plata, pero es de ritual. Tots paren la mà, tots menján, tot saborejan y luego tots diuen:

—Dols.

—Salat.

—Picat.

La mocadera no sap si sobren ó fallen especies y acabo per dir: a mi me sembla qu' está bé. ¿Que hi diu vosté, D. Gervasi?

—També m' ho sembla. Respon aquet després de escurar lo plat.

Donchs deixho está.—Diu donya Rita, ell es el que deu menjar-se, perquè jo casi no 'l laso.

La taula va despolbantse de carn per fer lloc a las butifarras que van surtint del calderó. La mocadera no s' esborra de feyna, perquè la caldera va forta y se li rebolaban. Donya Rita s' enfada: la nebulosa se entretient trinxant lo segl. Donya Rita s' enfada: la nebulosa se entretient trinxant lo segl. Donya Rita s' enfada: la nebulosa se entretient trinxant lo segl. Donya Rita s' enfada: la nebulosa se entretient trinxant lo segl. Donya Rita s' enfada: la nebulosa se entretient trinxant lo segl. Donya Rita s' enfada: la nebulosa se entretient trinxant lo segl.

Ala a las vuit del vespre y quant ja tot roca a don Gervasi venen los amichs de confiança a fer la seva costia y pondera una motla cara que ha dut la bestiala. La nebulosa cuida de arreglar las torradas y de servir las copetas de vi de Alella que rebida a los amichs de D. Gervasi. A las deu, quant